

PLÁN ČINNOSTI
Vědecké knihovny v Olomouci
na rok 2023

VĚDECKÁ
KNIHOVNA
V OLOMOUCI

VKOL

Obsah

A. Úvod	2
B. Hospodářské a organizační úkoly.....	5
Ekonomika a provoz.....	5
C. Doplnění a zpracování fondu	7
Povinný výtisk	7
Dary	7
Nákup	8
Výměna zahraniční literatury	8
Periodika.....	9
Zpracování fondů.....	9
D. Správa fondu a historické fondy	11
E. Studovny a služby.....	13
Hlavní studovna	13
Půjčovní služby	13
Meziknihovní služby.....	13
Informační služby.....	14
Multimediální studovna.....	15
Německá knihovna.....	15
F. Informační technologie	17
G. Regionální služby knihovnám Olomouckého kraje	20
H. Vzdělávací a kulturní akce pro školy a veřejnost	22
I. Bibliografie, ediční a propagační činnost.....	27
Bibliografické a biografické informace	27
Publikace	27
Časopis KROK	27
Propagace a marketing	28
J. Projekty	29
K. Rekonstrukce Červeného kostela	33

A. Úvod

Vědecká knihovna v Olomouci (VKOL) bude v následujícím období nadále plnit všechny své funkce, které jí ukládá zákon č. 257/2001 Sb. v platném znění, zřizovací listina a další dokumenty vymezující činnost Vědecké knihovny v Olomouci. Je připravena pokračovat v aktivní spolupráci s Národní knihovnou České republiky a dalšími knihovnami, celorepublikovými oborovými sdruženími a svazy, zahraničními partnery a podílet se na implementaci nových technologií zejména v oblasti digitalizace, ochrany, zpřístupnění kulturního dědictví a dalších informačních zdrojů.

VKOL se zaměří na dosažení cílů stanovených v dokumentu *Strategie rozvoje Vědecké knihovny v Olomouci na léta 2021–2023*, jejíž základní vize stojí na třech nosných pilířích – rozvoj komunitní funkce knihoven, knihovny a jejich vzdělávací role, knihovny jako správci kulturního a vědeckého bohatství. Vizí VKOL je stát se centrem poznání pro 21. století se zaměřením na cílové skupiny, mezi které patří převážně studenti, pedagogové, vědci a odborná veřejnost. Centrem popularizujícím vědu, vzdělávajícím uživatele služeb knihovny všech věkových kategorií a nabízejícím plně digitální i klasické služby.

Vědecká knihovna naváže na dosavadní spolupráci s NK ČR a MZK ohledně řešení přechodu na nový knihovnický systém (CARDS), který bude nutné zavést v horizontu několika let.

První měsíce roku 2023 proběhnou ve znamení dokončovacích prací na Červeném kostele a novém foyer Vědecké knihovny, s čímž souvisí také personální posílení oddělení zajišťující bezproblémový chod obou budov. Koncem března, na kdy je plánováno předání revitalizovaného objektu, získá VKOL konečně důstojný prostor pro pořádání kulturních a vzdělávacích akcí pro širokou veřejnost i odborné pracovníky. Nový přednáškový sál s kapacitou až 200 míst otevře VKOL cestu k vytvoření pestřejší nabídky pro veřejnost, odborníky i školy, umožní organizovat či spoluorganizovat řadu dalších typů kulturně-vzdělávacích akcí. Současně kostel rovněž nabídne možnosti hlubší spolupráce s dalšími

kulturními institucemi nejen v Olomouci, ale v celém Olomouckém kraji. S řadou institucí byla spolupráce již domluvena v rámci memorand (např. s MDO, MFO, MUO, Kreativní Olomouc, VMO a další).

Slavnostní otevření Červeného kostela spolu s novým foyer knihovny je plánováno na druhou polovinu dubna 2023 a návštěvníci se již nyní mohou těšit na výstavu světoznámého fotografa Jindřicha Štreita a na další bohatý program.

Velké příležitosti vidí Vědecká knihovna ve své grantové činnosti. Následující období věnuje přípravě kvalitních projektů pro získání financí z různých dotačních titulů. Prioritou pro VKOL bude příprava žádostí o získání dotací v nově plánovaných dotačních výzvách avizovaných v rámci *Národního plánu obnovy*, naváže také na již probíhající spolupráci se zřizovatelem ohledně získání prostředků pro nezbytnou realizaci projektu *Kompletní obnova a modernizace digitální jednotky VKOL*. V rámci NPO se pracuje na významném projektu vzdělávání pro pracovníky knihoven a dalších kulturních institucí, vycházejícím z nové krajské koncepce kultury, kreativity a památkové péče a s ním souvisejícím akčním plánem.

Do roku 2023 vstupuje VKOL s odhodláním nadále rozšiřovat a zkvalitňovat své služby, aby nadále držela krok s rozvojem společnosti a vycházela tak vstříc aktuálním potřebám uživatelů. Veškerá činnost Vědecké knihovny v Olomouci by však nebyla možná bez podpory zřizovatele Olomouckého kraje a dobré spolupráce s provozovateli veřejných knihoven a pověřenými knihovnami. Záměrem VKOL je také prohlubování spolupráce se statutárním městem Olomouc a dalšími veřejnými kulturními institucemi i soukromým sektorem.

Věřím, že se ke spokojenosti čtenářů a návštěvníků knihovny podaří udržet vysokou kvalitu služeb a organizovaných akcí. VKOL bude dbát na profesní rozvoj svých zaměstnanců v rámci vzdělávání a zaměří se také na rozvoj lidských zdrojů.

Za velmi důležité považuji participaci všech vedoucích pracovníků na přípravě *Strategie rozvoje VKOL na léta 2024–2026*. Velkým úkolem pro VKOL v následujícím období, vyžadujícím

zapojení Olomouckého kraje, města Olomouce a státních institucí, je zahájení diskuze o stavbě nové moderní budovy VKOL, jak s tím počítá nová *Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029*.

RNDr. Bc. Iveta Ťulpíková

ředitelka VKOL

B. Hospodářské a organizační úkoly

Ekonomika a provoz

Hlavním úkolem v oblasti ekonomické bude rozpis schváleného rozpočtu, průběžné sledování jeho plnění a kontrola čerpání jednotlivých položek. V průběhu roku bude zpracován návrh rozpočtu na další rok, střednědobý výhled rozpočtu a střednědobý plán oprav a investic.

Průběžně bude vedena účetní evidence VKOL, zpracovávány účetní výkazy, statistické výkazy a rozborů hospodaření. Měsíčně budou odesílána účetní data zřizovateli, čtvrtletně pak účetní výkazy do CSÚIS.

Společně s vedoucími projektů a projektovým manažerem bude zajištěna ekonomická část agendy schválených a připravovaných projektů VKOL.

Bude zajištěna řádná evidence veškerého majetku svěřeného VKOL k hospodaření. V pravidelném termínu proběhne inventarizace majetku dle platných předpisů. Majetková data budou i nadále čtvrtletně odesílána zřizovateli do jednotné evidence majetku.

Bude zabezpečeno plnění všech daňových povinností VKOL z hlediska daně z příjmů právnických osob a DPH, zřizovateli budou aktualizovány podklady pro zpracování daně z nemovitostí.

Pokladní VKOL bude i nadále metodicky vést zaměstnanec vybírající hotovost od čtenářů, bude kontrolovat a zajišťovat průběžné odvody z jejich příručních pokladen do hlavní pokladny tak, aby byly prováděny dle nastavených pravidel a nedošlo k překročení stanovených finančních limitů.

V oblasti personální a mzdové budou plněné všechny úkoly vyplývající VKOL jako zaměstnavateli z hlediska sociálního a zdravotního pojištění a daně z příjmů ze závislé činnosti včetně povinných výkazů a hlášení.

V oblasti personální budou řádně vedené osobní spisy zaměstnanců, sledovaná jejich praxe a odpovídající platové zařazení. Budou prověřovány výkazy jejich docházky, sledováno čerpání řádné dovolené a vykazování přesčasové práce. V souladu s vnitřními předpisy a předpisy k FKSP bude kontrolován nárok na poskytování příspěvku na stravování zaměstnanců.

I nadále bude pokračovat spolupráce s oddělením KIS a právníkem a bude vedena agenda spojená s vymáháním nevrácených knih a neuhrazených poplatků z prodlení.

V celé oblasti personální, ekonomické i v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci budou průběžně i nadále sledovány veškeré legislativní změny tak, aby byly včas promítnuty do vnitřních předpisů VKOL a běžné praxe.

V oblasti správy a údržby majetku budou i nadále průběžně zajišťovány povinné revize a technické kontroly u všech objektů a zařízení, kontrola funkcí zabezpečovacího systému a EPS, péče o protipožární ochranu a bezpečnost práce ve spolupráci s vedoucími oddělení, úseků a směn a protipožárními hlídkami, zásobování čistícími a úklidovými prostředky, OOP a nákup dlouhodobého hmotného majetku vyjma výpočetní techniky.

V oblasti provozu bude vzhledem k energetické situaci největším úkolem řešení energetických úspor. S ohledem na vývoj situace bude aplikovaná buď minimalistická, nebo radikální verze scénáře úsporných opatření, který byl vypracován pro zřizovatele Olomoucký kraj. V současné tíživé ekonomické situaci bude nezbytným krokem navýšit poplatky za služby VKOL.

C. Doplnování a zpracování fondu

Povinný výtisk

VKOL, jakožto příjemce celostátního povinného výtisku, bude zajišťovat co nejúplnější získávání povinného výtisku (PV) neperiodické a periodické literatury, a to díky kontrolám dodání PV a jejich včasným urgencím. Nejvýznamnějším nástrojem k dosažení úplnosti PV je srovnání přírůstků s knihovnami s právem celostátního povinného výtisku, Národní knihovny ČR (NK ČR) a Moravské zemské knihovny v Brně (MZK). Dále se bude úplnost dodání PV ověřovat sledováním aktivní vydavatelské činnosti nakladatelů, pomocí systematických kontrol řady ISBN a ISSM a seznamu deziderát. Větší důraz bude kladen na spolupráci s oddělením mezinárodních agentur ISBN a ISSM, z důvodu jeho snahy vytvořit centrální registr PV. VKOL bude nadále úzce spolupracovat s MZK ve věci soudního vymáhání nedodaných povinných výtisků. Knihovna počítá s účastí na knižních veletrzích v Ostravě, Praze a Havlíčkově Brodě, kde dochází k odběru PV a navazování dobrých vztahů s nakladateli.

Dary

Významným zdrojem retrospektivního doplňování chybějícího povinného výtisku, poškozených titulů, dalších výtisků a zahraniční literatury jsou knižní dary od soukromých osob, institucí či z pozůstalostí. VKOL bude doplňovat knižní, časopisecké, zvukové aj. dary buď na základě předem prověřených seznamů, nebo až po jejich prověření de visu. Dále bude akvírovat vyřazenou literaturu z jiných knihoven, a to ve spolupráci s oddělením IT, které seznamy literatury nejdříve porovná s fondem VKOL v ALEPHu. Knihovna bude pokračovat ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci a nově také s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně, které VKOL zprostředkovávají svoje multiplikáty pouze za poštovné.

Nákup

Nákupem dalších výtisků se VKOL snaží ponechat konzervační fondy v režimu prezenčního půjčování a současně poskytnout uživatelům další exempláře žádaných titulů. Prioritou bude doplňování regionálních dokumentů. S ohledem na výši rozpočtu by knihovna ráda rozšířila nabídku placených databází a e-knih. Retrospektivně bude knihovna nakupovat dezideráta, ztráty povinného výtisku, poškozené tituly nebo další výtisky. Nákup bude probíhat na základě výstupů velmi požadované literatury nebo na základě tipů od tzv. garantů nákupu, kteří se účastní pravidelných výstavek povinného výtisku.

V oblasti nákupu zahraničních knih bude Vědecká knihovna oslovovat osvědčené distributory, např. Slovart, Kuba Libri, Megabooks, příp. další. Nákupy zahraničních titulů bude schvalovat akviziční komise, která zároveň schválí návrh na rozdělení financí na nákupy české a zahraniční literatury a historického fondu. Doplňování nových titulů angloamerické literatury do fondu studovny AAK a také studovny Goethe-Institutu bude z důvodu nedostatečného místa v prostorách volného výběru předmětem jednání a stanovení koncepce. VKOL se velmi osvědčila mezinárodní výměna publikací, díky které může získat těžko dostupné nebo cenově nákladnější tituly, proto v ní bude i nadále pokračovat. Podněty na nákup zahraniční literatury vychází od našich uživatelů, na vytipování titulů se dále podílí členové akviziční komise, oddělení DZF a další pracovníci.

Výměna zahraniční literatury

Za neocenitelný zdroj knihovna považuje mezinárodní výměnu publikací, která zpravidla předchází nákupu. Knihovna se zaměří na akvizici české produkce vydávané na Slovensku, jež nepodléhá povinnému výtisku, dále na zahraniční bohemika, šedou literaturu, jazykové učebnice, oborově především na humanitní vědy, zejména dějiny a architekturu. VKOL bude akvírovat u dlouhodobých spolupracujících partnerů. Tituly, které vkládá VKOL do výměny,

jsou určeny k beznákladové propagaci samotné knihovny, Olomouckého kraje, českých autorů a nakladatelů.

Periodika

Předmětem činnosti úseku časopisů bude zejména evidence a archivace povinného výtisku s důrazem na regionální produkci. Nákupem bude doplňovat denní tisk a odborné tituly pro interní cirkulaci. Na základě cenových nabídek dodavatelů bude vybrán dodavatel na nákup vybraných zahraničních titulů. Úsek periodik bude zajišťovat donášku všech titulů běžného ročníku do hlavní studovny a dále cirkulaci odborných periodik. Do budoucna bude snahou VKOL rozšířit skladovací prostory běžného ročníku časopisů.

Zpracování fondů

V souvislosti s pomalu končící podporou systému Aleph a s přechodem na nový knihovní systém je žádoucí, aby se knihovna zaměřila ve spolupráci s oddělením IT na analýzu obsahu katalogu v databázi SVK01 a věnovala se opravám a deduplikaci záznamů.

Hlavní prioritou jmenného a věcného zpracování bude zpracování povinného výtisku (s výjimkou grafiky, zvukových dokumentů a elektronických zdrojů na pevném nosiči) v rámci sdílené katalogizace Cluster. Ostatní přírůstky do fondu VKOL budou editovány pouze a přímo v lokální bázi katalogu SVK01. Jedná se o nový přírůstek starších bohemik (vydaných před rokem 2005), zahraniční literatury, šedé literatury (divadelní programy, katalogy výstav/aukcí aj.), dále se v bázi SVK01 budou editovat starší další výtisky mající záznam pouze v naskenovaném katalogu GEK. Veškerý nově příchozí přírůstek do fondu knihovny bude zpracováván dle katalogizačních pravidel RDA, s výjimkou dalších výtisků, které mají alespoň minimální bibliografický záznam. Dále bude prováděna revize jmenného a věcného zpracování v případě, že titul dosud neprošel popisem v žádné kooperující knihovně Clusteru a jmenná revize všech záznamů dokumentů vytvořených v bázi SVK01.

Knihovna bude nadále sledovat vývoj katalogizačních pravidel RDA, a to stránky katalogizační politiky Národní knihovny ČR (NK ČR), nové schválené interpretace a sekci „Dotazy ke katalogizaci“. Pracovníci se budou účastnit v NK ČR pracovních skupin pro zpracování dokumentů, semináře Souborného katalogu ČR a národních autorit. VKOL bude nadále pokračovat ve sdílení autoritních dat a bude se podílet na tvorbě nových národních autorit – jmenných (korporace, jména osob), geografických, názvových (editací autoritních záznamů v bázi AUT10) a tematických (odesláním návrhů v tabulce Excelu e-mailem). Podle dohodnutých a schválených pravidel projektu *obalkyknih.cz* bude VKOL nadále skenovat obálky a obsahy dokumentů a hlavní autory titulů. Kromě monografií se budou skenovat i vícesvazkové monografie, seriálové publikace a některé speciální dokumenty. VKOL bude pokračovat ve zpracování dokumentů rozsáhlých sbírkových kolekcí zahraniční provenience, které získala darem od p. Franze Kubina. Dále plánuje, v závislosti na navýšení pracovních úvazků, pokračovat také ve zpracování knižního daru od p. Gada Freudenthala.

V závislosti na množství přírůstku se VKOL bude věnovat kontrole věcných rejstříků a formalizaci věcných selekčních údajů podle souboru autorit a dále retrokonverzi záznamů, která bude zajištěna také v rámci služeb a pracovních dohod. V příštím roce knihovna počítá pokračovat na retrokonverzi generálního lístkového katalogu VKOL do roku 1959 v rámci projektu VISK 5.

D. Správa fondu a historické fondy

Pracovníci správy fondů budou zajišťovat průběžné stěhování fondů z hlavní budovy do depozitáře v Hejčíně, od signatury 1-204.001 následující.

V průběhu roku budou systematicky dopracovávány záznamy formou retrokonverze, a to včetně revizí a odeslání do Souborného katalogu ČR. Revize dokončí kontrolu místního katalogu v úseku problematických signatur III 641.701 – III 641.999, jež byly přiděleny duplicitně, vytiskne a vřadí správné katalogizační lístky. Chyby se projeví nejen v tištěných záznamech, ale také v knihovním systému v polích označujících počty exemplářů, takže opravy se týkají i online katalogu.

Dále bude dotažena revize signaturové řady, která nemohla být dokončena v roce 2022 z důvodu vyšší absence na úseku revize (129.001–140.000). Budou revidovány rovněž podsbírký zapsané v CES a tyto signaturové řady:

• 50.001–60.000	40 600 sv.,
• 129.001–140.000	22 780 sv.,
• 1-100.001–1-110.000	13 461 sv.,
• A4 Skl 000.001 – A4 Skl 030.000	30 000 sv.,
• A5 Skl 000.001 – A5 Skl 020.000	20 000 sv.,

Celkem	126 841 sv.
--------	-------------

Úsek historických fondů se vedle běžné činnosti bude zabývat přípravou pravidelné podzimní výstavy založené na prezentaci historických fondů. Na rok 2023 je naplánována expozice přibližující postupy při restaurování historického fondu.

Pracovníci úseku historických fondů budou ve spolupráci s úsekem digitalizace nadále zajišťovat účast VKOL v mezinárodním projektu *EODOPEN – eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens*.

Na podzim bude uspořádán další ročník konference *Bibliotheca Antiqua* a bude vydán sborník příspěvků.

V případě udělení grantu projektu *Modernizace digitalizačního vybavení úseku historických fondů Vědecké knihovny v Olomouci* poskytnou pracovníci úseku historických fondů veškerou součinnost potřebnou k jeho úspěšné realizaci. Projekt by měl mimo jiné zajistit nákup nového knižního skeneru do studovny historických fondů.

Pracovníci oddělení SFHF se dále budou podílet na nezbytných přípravách na slavnostní otevření zrekonstruovaného Červeného kostela a také na přípravě programu, který bude v kostele v průběhu následujícího roku realizován (výstavy, konference, přednáškové cykly atd.).

E. Studovny a služby

Hlavní studovna

I nadále bude hlavní studovna sloužit pro prezenční studium knih a časopisů. Budou zde také prezenčně půjčovány tištěné normy, patenty a zpřístupněny normy v elektronické podobě. Pracovníci hlavní studovny budou návštěvníkům poskytovat komplexní informační servis o všech službách knihovny, soustředit se na propagaci elektronických informačních zdrojů, digitální knihovny Kramerius a díky spolupráci s Národní knihovnou ČR také na propagaci databáze Děj nedostupných na trhu. Stále zde budou pro čtenáře vystaveny nejzajímavější české i zahraniční tituly časopisů ze všech oborů. Ve spolupráci s oddělením DZF bude průběžně doplňována zdejší příruční knihovna.

Půjčovní služby

Z důvodu posunu termínu dokončení rekonstrukce Červeného kostela bude volný výběr (VV) upraven do původního stavu během roku 2023. Kromě rozšíření nabídky novinek odborné literatury bude součástí volného výběru také literatura pro Ukrajince, která je postupně získávána v průběhu roku 2022. VV bude obsahovat knihy a hry pro děti a beletrii i odbornou literaturu pro dospělé.

Do volného výběru bude vrácen žánr young adult, který je studenty a mladými lidmi velmi vyhledávaný. Pracovníci volného výběru se zaměří na vytváření seznamů a tipů pro studenty, které budou obsahovat nejen nabídku beletrie, ale také doporučené četby k maturitě a odborné literatury.

Mez knihovní služby

Pracovnice úseku budou spolupracovat s českými knihovnami, především Národní knihovnou ČR, v činnostech souvisejících s mez knihovními službami, např. komentování připravované

nové verze metodických pokynů pro meziknihovní služby, ve věci celního řízení u zásilek ze zahraničí, zajišťování digitalizovaných kopií většího rozsahu. Novým nebo nezkušeným návštěvníkům studovny vázaných novin kvalifikovaně poskytnou všeobecné informace ke službám VKOL. Stejně tak zajistí informační služby českým knihovnám na úseku pasivní MS. V součinnosti s oddělením DZF budou posílat návrhy na nákup chybějících děl a upozorňovat na katalogizační záznamy knih i periodik, které je třeba doplnit nebo opravit.

Nadále bude pokračovat spolupráce s úsekem správy fondů při zachytávání poškozených novinových svazků a knih. Digitalizační jednotku budou informovat o uživatelských problémech s digitální knihovnou Kramerius.

Nedílnou součástí práce úseku MS/STVN bude nadále propagace meziknihovních služeb, digitální knihovny Kramerius, Databáze děl nedostupných na trhu (DNNT) a služeb studovny vázaných novin obecně.

Pracovnice úseku se budou účastnit přednášek a školení a využijí rovněž vzdělávacích akcí knihovny. V průběhu roku se pak zaměří na hledání cest k získávání neperiodických i periodických dokumentů z neplacených elektronických zdrojů, a to studiem volně dostupných informací. Cílem je získat pro čtenáře rychle (a pro knihovnu levně) potřebný dokument.

Informační služby

Pracovníci budou všem návštěvníkům poskytovat kompletní informační servis o všech službách knihovny v půjčovní hale u čtenářských katalogů a v hlavní studovně. Zaměří se na propagační činnost týkající se interních a externích elektronických databází, kterými knihovna disponuje. I nadále bude kladen důraz na práci se studenty, pedagogy a širokou veřejností. Informační služby budou spolupracovat se středními, vyššími odbornými a vysokými školami.

Významnou činností tohoto úseku bude zajištění exkurzí, bibliografických a tematických besed pro školy, které budou rozvíjet čtenářskou digitální a informační gramotnost. Na požádání se zde budou sestavovat rešerše a poskytovat bibliografické a faktografické informace, a to i díky příruční knihovně tohoto úseku, která bude neustále aktualizována. Soupisy tematicky zpracovaných rešerší budou katalogizovány v systému Aleph. Informační služby se budou stále podílet na doplňování knižních fondů. Pokračovat bude i účast na chatu *Ptejte se knihovny*.

Multimediální studovna

Fond multimediální studovny bude nadále průběžně doplňován zejména díky povinnému výtisku, ale také případnými dary zvukových dokumentů. Další významnou složkou akvizice fondu je doplňování titulů zvukové knihovny pro nevidomé a těžce zrakově postižené uživatele formou nákupu z nabídkových seznamů Knihovny E. M. Macana, proto bude snahou VKOL úspěšné podání žádosti projektu *Knihovna 21. století*.

Studovna bude nabízet uživatelům přístup na internet, zvukové, multimediální a elektronické dokumenty a zaměří se na větší využitelnost nově vytvořeného poslechového místa gramofonových desek. Nadále bude poskytovat přístup k ozvučenému portálu „FriendlyVox“, určenému pro osoby se zrakovým handicapem. Snahou knihovny bude rozšířit spolupráci s organizací Tyflocentrum či SONS a nabídnout tak více možností zrakově postiženým osobám, aby se staly uživateli VKOL.

Německá knihovna

Fond německé knihovny bude doplněn o novinky výukových materiálů profesní němčiny a příprav k jazykovým certifikátům všech úrovní. Pro potřeby *Kinderklubu* budou zakoupeny obrazové knihy, pomůcky a metodické materiály dle požadovaných dovedností.

Prioritou bude doplnění filmů na DVD, audioknih a knih nominovaných na Německou knižní cenu. Z odborných titulů budou stěžejní akvizice z oblasti ekologie, vzdělávání, historie a dějiny literatury.

Z kapacitních důvodů bude nutné zvýšit počet vyřazených titulů s minimálním počtem výpůjček a tím zajistit místo pro nejvíce preferované výukové materiály.

F. Informační technologie

K průběžným činnostem, které budou náplní činnosti oddělení IT v roce 2023, patří správa serverů (aktualizace, instalace nových aplikací, sledování provozu, zálohování), správa sítě VKOL, zálohování a archivace dat, běžná správa systému Aleph, správa www stránek, opravy a reindexace GEKu, údržba zaměstnaneckých, čtenářských PC a příslušenství a tiskáren, sledování a samostudium nových technologií a digitalizace periodik v prostředí krajské digitální jednotky.

V souvislosti s hrozbami kybernetických útoků bude provedeno rozšíření bezpečnostních opatření v rozsahu nezbytném pro zajištění informační bezpečnosti a ochrany dat. Bude nasazen tzv. next generation firewall, který umožní dokonalejší kontrolu a analýzu provozu sítě, což usnadní detekci případných kybernetických útoků. Stávající souborový systém Novell bude nahrazen adresářovou službou Active Directory.

Vyhodnocení změn v souvislosti se směrnicí NIS2, která bude přinášet změny v oblasti zajišťování kybernetické bezpečnosti formou novelizace zákona o kybernetické bezpečnosti a některých dalších relevantních předpisů. V případě, že bude VKOL zařazena mezi organizace podléhající regulaci kybernetické bezpečnosti, budou zahájeny kroky k zajištění těchto povinností.

V rámci aktualizace virtualizačního prostředí je plánována výměna diskového pole MSA 2040, serveru v datovém centru a páskové knihovny pro archivaci dat. Proběhne výměna kamerového systému ve studovně historických fondů.

V rámci rekonstrukce Červeného kostela a zprovoznování jeho infrastruktury bude dodán nový firewall a aktivní síťové prvky. Dojde k jejich postupné integraci do stávající LAN.

Bude nahrazen stávající ticketovací systém jiným řešením. Stávající souborový systém Novell plánuje VKOL nahradit adresářovou službou Active Directory. Proběhne implementace VuFind jako moderního a uživatelsky příjemného rozhraní katalogu OPAC.

Ve spolupráci s NK ČR a MZK Brno proběhne přechod na vyšší verzi knihovního systému a současně bude probíhat monitoring dostupných možností přechodu na nový knihovní systém. Bude zpracována *Analýza stávajících a požadovaných funkcí knihovního systému Vědecké knihovny v Olomouci*. Bude implementováno zobrazování záznamů ze serveru obalkyknih.cz v knihovním katalogu OPAC.

Zástupci oddělení se budou účastnit pracovních schůzek zabývajících se výběrem nového knihovního systému pro NK ČR, MZK a krajské knihovny a jednání Pracovní skupiny Olomouckého kraje k digitalizaci sbírkových předmětů ve vlastnictví Olomouckého kraje a ve správě příspěvkových organizací v oblasti kultury, svolané odborem kultury Krajského úřadu Olomouckého kraje.

V digitální knihovně Kramerius 5 budou zpřístupněny dokumenty z roku 1952. Během roku je plánována poměrně rozsáhlá obnova hardwarového a softwarového vybavení digitalizační jednotky, především výměna serverů a skenerů. Po obnově hardwaru proběhne instalace nové verze digitální knihovny Kramerius a následně migrace dat ze starší verze Krameria. Pro archivaci zdigitalizovaných dat je plánován nákup nového datového úložiště.

Krajská digitalizační jednotka (KDJ) bude pokračovat v digitalizaci knihovního fondu podle standardu Národní digitální knihovny a převádění pořízených dat do podoby odpovídající aktuálním standardům a zpřístupňovat také prostřednictvím Centrálního portálu knihoven.

KDJ bude spolupracovat s Českou digitální knihovnou v oblasti sdílení digitalizovaných dokumentů.

Digitalizační pracoviště se bude zaměřovat především na digitalizaci periodik a v první řadě novin. Ke zvýšení výkonu digitalizační linky by měla přispět realizace projektu v rámci

programu VISK 7 a EOD open. I nadále bude pokračovat technická podpora projektů *EOD*, *EODOPEN*, *Knihovny.cz* apod.

G. Regionální služby knihovnám Olomouckého kraje

Nadále bude základní činností oddělení podílet se a koordinovat činnosti regionálních funkcí v celém Olomouckém kraji, na celorepublikové úrovni spolupracovat s Národní knihovnou ČR a pracovat v pracovních skupinách pro regionální funkce a pro vzdělávání knihovníků a nově také v Sekci veřejných knihoven. V rámci regionu je nejužší spolupráce s pověřenými knihovnami. Při této práci budou pracovníci oddělení regionálních funkcí vycházet především z *Koncepce k zajištění RF v Olomouckém kraji pro léta 2021 až 2027* a z *Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu RF*.

Komunikačním tématem českého knihovnictví pro následující dva roky (2023 a 2024) bude mediální gramotnost. Z toho plyne, že bude třeba organizovat vzdělávací akce pro knihovníky právě k této tematice. Budou sledovány informace z této oblasti, knihovnám budou informace předávány, případně zveřejňovány na webových stránkách VKOL v sekci Pro knihovny.

V průběhu roku bude naplánován a zrealizován vzdělávací seminář společně se SKIP 10 pro knihovníky z Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Tématem bude mediální gramotnost a knihovny. Termín bude volen s ohledem na celoroční plánované akce SKIP 10 a také v návaznosti na otevření Červeného kostela.

Na podzim 2022 proběhla první schůzka k projektu micro:bit. Pokud bude mezi knihovnami v Olomouckém kraji zájem, bude realizován projekt *Micro:bit do knihoven*, díky kterému by se do vybraných knihoven dostaly metodické příručky *Micro:bit: metodika výuky* a samotné micro:bity. Tyto sety micro:bitů a příruček by se v knihovnách půjčovaly nebo by se s nimi mohlo v knihovnách pracovat v rámci setkávání v knihovně nebo při lekcích pro školní třídy.

Pro obsluhované knihovny budou připraveny putovní sety výstavy spisovatelky Kláry Smolíkové společně s pracovními listy. Knihovnám, které projeví zájem, bude výstava na 1 měsíc zdarma zapůjčena.

V průběhu roku bude opět vyhlášena soutěž *Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje*, která má za cíl podporovat a oceňovat knihovníky v menších profesionálních i neprofesionálních knihovnách. Zorganizováno bude slavnostní předání ocenění u příležitosti Setkání knihovníků Olomouckého kraje. Během roku proběhnou minimálně dvě setkání ředitelů pověřených knihoven.

H. Vzdělávací a kulturní akce pro školy a veřejnost

Vzdělávací a kulturní akce pro školy a veřejnost jsou již pevnou a zavedenou činností Vědecké knihovny. V oblasti vzdělávání bude VKOL nadále pokračovat ve spolupráci se školami všech stupňů, knihovnické lekce pro školy se zaměří na citační etiku a práci s informačními zdroji. Veřejnosti budou nadále nabízeny individuální konzultace při psaní závěrečných, bakalářských a diplomových prací a citování literatury. Pokračovat bude provázení školních exkurzí, seznamování studentů s chodem knihovny a jejími službami. V rámci výzvy NPO *Kreativní učení* bude vytvořen nový edukační program pro školy.

Část vzdělávacích aktivit bude zaměřena na veřejnost, kdy bude snaha vytvořit tematicky vyvážený program a budou reflektována aktuální témata ve společnosti. Do této skupiny aktivit patří internetové lekce pro seniory začátečníky (práce na PC, vyhledávání na internetu, vyhledávání v katalogu VKOL, e-mailová komunikace, psaní ve Wordu, používání flash disku, práce s chytrým telefonem) i seniory pokročilé (práce s Excelem, PowerPointem, základní úprava fotografií, práce s tabletem či telefonem). Součástí nabídky pro seniory budou také přednášky a besedy na téma mediální či finanční gramotnosti. Chybět nebudou ani kurzy pro budoucí přispěvatele do Wikipedie. Veřejnosti budou nadále nabízeny individuální konzultace při psaní závěrečných, bakalářských a diplomových prací a citování literatury. Již šestý rok bude probíhat bezplatný kurz programování dětí ve věku od 7 do 17 let *CoderDojo*, který se snaží šířit infromatické myšlení. VKOL se také zaměří na akce rozvíjející finanční, mediální a environmentální gramotnost, akce podporující občanskou vzdělanost a propagující regionální historii a osobnosti. Dále bude knihovna pokračovat v pořádání oblíbených cestovatelských a vědecko-populárních přednášek, autorských čtení, promítání dokumentárních filmů s besedami apod.

Kulturně-vzdělávací akce pro veřejnost budou do otevření zrekonstruovaného Červeného kostela probíhat v sále volného výběru v hlavní budově VKOL. Vědecká knihovna se opět zapojí do celostátních akcí jako *Noc literatury*, *Březen – měsíc čtenářů*, *Dny evropského dědictví* či

Týden knihoven. Po dokončení rekonstrukce Červeného kostela proběhne slavnostní otevření (předpokládaný termín duben 2023), jehož součástí bude také výstava fotografa Jindřicha Štreita. Nový kulturní sál a dostatečné personální zajištění umožní VKOL organizovat či spoluorganizovat řadu dalších typů kulturně-vzdělávacích akcí, včetně neformální tvorby (např. pro mladší generace), zahrnout širší spektrum kulturních odvětví a rovněž zvýšit frekvenci pořádání akcí ze stávající nabídky. Do Červeného kostela se rovněž budou moci přesunout akce, které zejména kvůli nevyhovujícím prostorám doposud VKOL pořádala v pronajatých či zapůjčených sálech jiných kulturních institucí (např. konference *Bibliotheca Antiqua*, vyhlášení ankety *Nejlepší venkovský knihovník Ol. kraje* atd.).

Výstavy budou nadále probíhat souběžně v Galerii Biblio a po dokončení rekonstrukce také v Červeném kostele.

Výstavy v roce 2023 v Galerii Biblio:

- leden výstava *Olga Havlová a Výbor dobré vůle*,
- únor výstava *Novověké křesťanské misie ve fondech VKOL*,
- březen výstavu zajišťuje oddělení *Vzdělávání, věda a marketing*,
- duben výstava *Voda je život*,
- květen výstava *Češi na nucené práci v Norsku za 2. světové války*,
- červen–srpen výstava *Spolkla mě knihovna*,
- září–říjen výstava *Knižní ilustrace a grafika*,
- listopad výstava – *Fakulta restaurování UPCE a VKOL*,
- prosinec výstava *450 let Univerzity Palackého v Olomouci*.

Výstavy v roce 2023 v Červeném kostele:

- duben – pol. června výstava fotografií Jindřicha Štreita,
- pol. června – srpen výstava Otmara Olivy,
- září–říjen výstava Jana Jemelky k životnímu výročí 70 let (ve spolupráci s MGP),

- listopad–prosinec výstava *450 let Univerzity Palackého v Olomouci*.

Předběžný přehled akcí na rok 2023:

- leden
 - přednáška Martina Kašpara na téma genealogie
 - Štěpy na cestách – *Omán*
 - David Jakš – *Míň než kopnout si do psa: Z Asie na vlnách Radiožurnálu*
 - Libor Hnyk – *Dračí Hory*
 - *Kinderklub*
 - *CoderDojo*
- únor
 - přednáška o Hranické propasti
 - Karel Hvizďala – *Chvění je naděje: Záznamy od března 2021 do začátku války v únoru 2022*
 - promítání dokumentárního filmu
 - *Kinderklub*
 - *CoderDojo*
 - vernisáž výstavy
- březen
 - David Lavický – *Na motorce kolem světa*
 - autorské čtení Markéty Pilátové
 - promítání dokumentárního filmu
 - přednášky v rámci festivalu francouzské kultury *Bonjour Olomouc*
 - vernisáž výstavy
 - *Kinderklub*
 - *CoderDojo*

Od dubna 2023 budou již akce probíhat v Červeném kostele, předběžný plán akcí – Příloha 1. Jednou z prvních akcí bude slavnostní večer v rámci festivalu AFO.

Akce německé knihovny

Německá knihovna bude nadále organizovat programy pro všechny věkové skupiny na podporu výuky německého jazyka a spolupracovat se školami, pedagogy i s nakladateli výukových materiálů.

V roce 2023 uspořádá exkurze pro žáky základních, středních i vysokých škol s pracovními listy dle jejich jazykové úrovně. V nabídce budou exkurze jak obecné, tak i odborně zaměřené na realie Německa – *Deutsche Städte und Landschaften, Erfinderland Deutschland*. Němčinu zábavnou formou představuje program *Spielort Bibliothek* aneb hraní deskových her v němčině pro skupiny žáků všech typů škol. Dále budeme také nabízet aktuální německé filmy s českými titulky. Pro školy z celého regionu nabídneme projektové dny s němčinou, což je program na míru šitý dané školní třídě.

Pro školy je také určena soutěž v předcítání v němčině *Knihomol*, kterou organizuje v kooperaci s GI Pardubice a České Budějovice a kterou výrazně podporuje Goethe-Institut.

Díky spolupráci s nakladatelstvími Hueber a Klett budeme nabízet populární semináře pro učitele němčiny. Již tradiční oslava *Evropského dne jazyků* a s ní spojený *Speak-Dating* na Horním náměstí je naplánován na konec září.

Kinderklub aneb němčina hravě je název programu pro děti od 3–7 let, který bude probíhat 1× měsíčně v prostoru německé knihovny a jehož cílem je hravě a zábavnou formou seznámit předškolní děti s němčinou. Pro školní děti ve věku 8–14 let je připraveno hraní deskových her v němčině s dobrovolníky z katedry germanistiky.

Centrum výuky rané němčiny v Olomouci vzniklo na základě poptávky rodičů po výuce rané němčiny a angažovanosti našich lektorek, které za finanční podpory Goethe-Institutu nabízí výuku němčiny v mateřských školách a na 1. stupni základních škol v Olomouci a okolí.

Knihovna samozřejmě neustále doplňuje knihy a výukové materiály pro tuto specifickou cílovou skupinu.

V roce 2023 plánujeme pokračovat v projektu *Deutsch ist super!*, což jsou jazykové animace pro žáky 6. tříd základních škol před výběrem 2. cizího jazyka. Reagujeme na poptávku pedagogů, kteří by uvítali také animace pro žáky 8. a 9. tříd. Tento program nabízíme ve spolupráci se studenty Pedagogické fakulty UP a za finanční podpory ops. Bohemia Troppau.

Výstavy:

Ukrajinská literatura pro děti – termín v řešení

Dějiny NDR – termín v řešení

I. Bibliografie, ediční a propagační činnost

Bibliografické a biografické informace

Knihovna bude průběžně přispívat do automatizovaného kooperačního systému České národní bibliografie – články (excerpcemi z vybraných titulů regionálního tisku). Průběžná aktualizace databáze REGO bude pokračovat i v roce 2023. Bibliografické záznamy budou zahrnuty i do výroční zprávy (publikace VKOL, publikační činnost pracovníků VKOL).

Publikace

VKOL plánuje pro rok 2023 následující publikace: *Výroční zpráva Vědecké knihovny v Olomouci za rok 2022*, *Sborník z konference Bibliotheca Antiqua 2023*.

V souvislosti se slavnostním otevřením revitalizovaného objektu Červeného kostela počítá VKOL s vydáním reprezentativní publikace s pracovním názvem *Tři podoby Červeného kostela v Olomouci. Znovuzrození pro budoucnost*. Brožura představí tři podoby původně sakrálního objektu evangelického kostela v Olomouci v proměnách času (1902–2023). Navržena byla do edičního plánu Olomouckého kraje.

VKOL bude spolupracovat s Muzeem a galerií v Prostějově na přípravě a vydání katalogu k výstavě grafického díla Jana Jemelky. Katalog bude součástí výstavy připravované u příležitosti životního jubilea olomouckého umělce.

Časopis KROK

V roce 2023 vyjdou opět 4 čísla, náklad 700 výtisků bude nadále zachován. Tematické zaměření na některé okruhy bude řešeno redakční radou časopisu. Nadále zůstává záměr přinášet příspěvky s nadčasovým charakterem.

Tematickými okruhy jednotlivých čísel v roce 2023 budou:

1/2023 Cizinci a uprchlíci,

2/2023 Železnice, mosty a cesty,

3/2023 Floristika,

4/2023 Vědci/věda.

Propagace a marketing

VKOL je aktivní na třech sociálních platformách (Facebook, ISSUU a Instagram), na kterých propaguje a prezentuje svoji činnost. V roce 2023 VKOL nadále plánuje zvyšovat okruhu uživatelů (propagačními kampaněmi, soutěžemi, zajímavým obsahem z činnosti knihovny a z knižního fondu) a zároveň tyto platformy využívat jako nástroj udržování kontaktu se čtenáři. Nadále bude propagace zaměřená na zviditelnění knihovních služeb a akcí pro veřejnost. Pokračovat bude rovněž spolupráce s Olomouckým krajem, prostřednictvím kterého VKOL prezentuje akce např. na LCD obrazovkách v autobusech KIDSOK, s magazínem *Akce Zábava* či webovým portálem olomouc.cz. Akce a vybrané aktuality budou prezentovány prostřednictvím revue *KROK*. Události významnějšího charakteru budou médiím zasílány formou tiskových zpráv.

Cílem knihovny bude hlavně zvyšování povědomí o jejím významu mezi širokou veřejností a navázání další spolupráce s médii. Cílené kampaně budou mířit na propagaci Červeného kostela a akcí s ním spojených. Chod Červeného kostela s přednáškovým sálem bude mít na starost oddělení Vzdělávání, věda a marketing, které vzniklo v roce 2022 a během roku 2023 se rozroste o další pracovní pozice.

J. Projekty

Vědecká knihovna v Olomouci bude jako v předešlých letech usilovat o získání dotací na své projekty a bude aktivně vyhledávat a využívat nové grantové příležitosti k financování svojí činnosti.

Prioritou VKOL bude příprava žádostí o získání dotací v nově plánovaných dotačních výzvách avizovaných v rámci *Národního plánu obnovy*, jehož cílem je mj. i oživení oblasti kultury. Knihovna bude pokračovat ve spolupráci se zřizovatelem na přípravě žádosti o dotaci v rámci výzvy *Digitalizace kulturního a kreativního sektoru – knihovny*. Jedná se již o zcela nezbytnou realizaci projektu *Kompletní obnovy a modernizace digitální jednotky VKOL zajišťující životnost a bezproblémový chod digitalizační jednotky VKOL v horizontu 7–10 let*. Z důvodu stáří serverů a nedostatečné kapacity diskového pole je nutná kompletní obnova infrastruktury a zajištění zálohy dat, která umožní v případě technických problémů obnovu dat v řádu dnů. Pro záchranu kulturního dědictví regionu je nezbytné pořízení nových moderních skenerů, které plně pokryjí potřeby šetrné digitalizace knih kulturní povahy. Digitalizační jednotka provádí digitální zpřístupnění kulturního dědictví spravovaného VKOL. V současné době nedochází z důvodu nedostatečných kapacit serverů k dostatečné ochraně získaných digitálních dat a je ohroženo i dlouhodobé uchovávání digitálních dat. Nedochází k zálohování serveru pro digitální knihovnu Kramerius ani serveru pro provozní data ProArc. V případě technických problémů u serverů, které se vzhledem ke stáří serverů dají očekávat, by na několik měsíců došlo k zastavení procesu digitalizace dokumentů ve VKOL. V případě problémů u serveru Kramerius by bylo nutné obnovit data z archivních balíčků, což by vyžadovalo součinnost všech pracovníků DJ po dobu několika měsíců. Po tuto dobu by nebylo možné pokračovat v digitalizaci dokumentů. V případě technických problémů u serveru ProArc hrozí ztráta rozpracovaných dat, a tedy opět zpomalení procesu digitalizace v řádu měsíců. Současné skenery plně nepokrývají potřeby šetrné digitalizace titulů kulturní povahy.

Knihovna se bude ucházet také o podporu v rámci iniciativy NPO *Zvyšování kompetencí kulturních a kreativních pracovníků*, která má za cíl rozvoj klíčových dovedností kulturních a kreativních pracovníků a tím zlepšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Podpořeno bude vzdělávání v oblastech jako manažerské a komunikační dovednosti, marketingové vzdělávání, ekonomika, personalistika, autorské právo apod. Nositeli projektů budou krajské knihovny, VKOL bude na vzdělávacích programech úzce spolupracovat s Olomouckým krajem a tím bude naplňovat parametry nové krajské koncepce kultury, památkové péče a kreativního průmyslu. Vzdělávací programy budou zacíleny nejen na pracovníky knihoven, ale i muzeí, galerií a patrně dalších aktérů kreativního sektoru.

V první polovině roku 2023 bude realizován vzdělávací projekt *Cesta za knihami*, na jehož realizaci získala VKOL finance z NPO v rámci iniciativy *Status umělce a umělkyně (výzva Podpora projektů kreativního učení)*. V případě, že bude VKOL úspěšná a získá grant z NPO z výzvy *Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek I.*, bude realizovat projekt s názvem *Modernizace digitalizačního vybavení úseku historických fondů Vědecké knihovny v Olomouci*. Jeho cílem je modernizace digitalizačního vybavení a zvýšení komfortu i kvality výstupů pro uživatele studovny historických fondů VKOL. Ta je vzhledem k mimořádnému rozsahu i významu fondů knihovny frekventovaným cílem badatelů z celé republiky i ze zahraničí. Jde především o obnovu digitalizační techniky, která bude umožňovat částečně samoobslužný provoz v potřebné kvalitě a nahradí stávající zařízení, které již je po době životnosti, navíc je potenciálním bezpečnostním rizikem, neboť stále funguje v prostředí Windows XP.

VKOL bude usilovat také o získání dotací v rámci grantových příležitostí v oblasti kultury Olomouckého kraje (zejména *Program podpory kultury v Olomouckém kraji v roce 2023*). Vzhledem k provozu Červeného kostela se bude ucházet také o granty z prostředků statutární města Olomouce (kultura, cestovní ruch).

V průběhu roku 2023 budou řešeny kladně vyhodnocené projekty v dotačních titulech, které na podzim 2022 vyhlásilo Ministerstvo kultury ČR (tzv. VISK). Jedná se o tyto projekty: VISK 2 *Mimoškolní vzdělávání knihovníků*, VISK 4 *Národní program ochrany knihovních fondů*, VISK 5 *Národní program retrospektivní konverze katalogů v ČR (RETROKON)*, VISK 6 *Národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů*, VISK 7 *Národní program digitalizace a dlouhodobé archivace dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru KRAMERIUS*, VISK 8a *Informační zdroje - zpřístupnění databáze Anopress* a VISK 9/I *Rozvoj souborného katalogu ČR a souboru národních autorit* (Doplňování vybraných záznamů článků do databáze ANL). VKOL opět plánuje rozšířit o nové tituly nabídku fondu zvukové knihovny pro nevidomé a těžce slabozraké postižené uživatele knihovny (projekt *Knihovna 21. století*).

Pokračovat bude spolupráce s Moravskou zemskou knihovnou v Brně na projektech *Česká knihovna* a *Cizojazyčná literatura*.

Pokračovat bude participace VKOL na mezinárodním projektu *EODOPEN – eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens*, který je zaměřený na zpřístupnění děl na internetu.

Na podzim se Vědecká knihovna v Olomouci opět zapojí do dotačních titulů Ministerstva kultury ČR vyhlášených pro rok 2024. Podány budou žádosti ve výběrových dotačních řízeních provozovatelům knihoven (*VISK* a *Knihovna 21. století*).

Ve spolupráci s knihovnou v Opole bude VKOL usilovat o získání akreditace v rámci programu Erasmus+, jehož nosným prvkem bude výměna zkušeností knihovníků VKOL a Veřejné vojvodské knihovny im. Emanuela Smolky v Opolí.

VKOL se v zaměří na získání dotací na pořádání dalšího ročníku festivalu *Olmützer Kulturtag*. Jednou z možností je také zapojení do mezinárodního projektu Sdružení knihoven ČR (SDRUK ČR) a Bibliothek und Information Deutschland (BID). SDRUK ČR a BID budou v letech 2022–2025 spolupracovat na partnerském projektu, jehož cílem je sblížit české

a německé knihovnictví, usnadnit přenos praxe a know-how, propojovat jednotlivé knihovny, ale i knihovníky stážemi a studijními cestami.

Vědecká knihovna bude hledat další zdroje financování svých projektů, bude se např. ucházet o podporu nadací a oslovovat bude také dárce. Podpořené projekty budou průběžně vyhodnocovány a uzavřeny ve stanovených termínech.

K. Rekonstrukce Červeného kostela

V roce 2023 bude finišovat rekonstrukce tzv. Červeného kostela. Původně evangelický kostel, jehož základní kámen byl položen roku 1902, sloužil od 60. let 20. století do roku 2019 jako sklad knih Vědecké knihovny v Olomouci (s kapacitou 300 tis. svazků). Celková obnova objektu bývalého kostela zahrnuje zejména statické zajištění, výměnu poškozených částí krovu a střešní krytiny; součástí projektu je také řešení nadměrné vlhkosti zdiva a celkovou rekonstrukci vyžadují podlahy a omítky. Revitalizovaný objekt by měl být předán do užívání VKOL koncem března 2023. Slavnostní otevření Červeného kostela se plánuje po Velikonocích 2023, kdy ve dnech 12.–16. dubna proběhne několikadenní zahajovací festival. Slavnostní program prvního dne bude zaměřen na poděkování všem, kteří se zasloužili i obnovu objektu kostela. Kostel bude otevřen slavnostní vernisáží autorské výstavy prof. Jindřicha Štreita a komorním koncertem. Dále bude připravena výstava mapující pohnutou historii a přeměnu bývalého evangelického kostela a depozitáře knih v multifunkční kulturně-vzdělávací centrum VKOL.

V souvislosti se slavnostním otevřením revitalizovaného objektu Červeného kostela počítá VKOL s vydáním reprezentativní publikace s pracovním názvem *Tři podoby Červeného kostela v Olomouci. Znovuzrození pro budoucnost*. Publikace představí tři podoby původně sakrálního objektu evangelického kostela v Olomouci v proměnách času (1902–2023). Jejím základem se stane historicko-umělecká studie o kostele, následně bude prostor věnován změně jeho funkce a přeměně v „provizorní“ depozitář VKOL. Nedílnou součástí bude popis architektonického řešení, postup revitalizace Červeného kostela a jeho proměna v multifunkční reprezentativní kulturně-vzdělávací centrum VKOL. Texty bude doprovázet atraktivní obrazový materiál (dobové snímky objektu včetně dosud neznámého snímku položení základního kamene, fotodokumentace mapující využití objektu jako depozitáře VKOL, vizualizace interiéru, časosběrné fotografie mapující průběh revitalizace, výsledný stav, pohled z výšky apod.). Publikace vzniká ve spolupráci s architektem Miroslavem Pospíšilem a externími odborníky.

Hlavním cílem vydání této publikace je propagace nejen nové funkce Červeného kostela, ale i Olomouckého kraje jako investora stavební akce i samotné Vědecké knihovny, která bude objekt provozovat. Kniha bude věnována všem, kteří se podíleli na proměně kostela v multifunkční kulturně-vzdělávací centrum VKOL. Následně bude k dispozici účastníkům akcí a návštěvníkům kostela.

Nový kulturně-vzdělávací a výstavní prostor s kapacitou 120 až 150 míst bude spojen s budovou ředitelství (Bezručova 3) prosklenou přístavbou, která bude mít funkci foyer s recepcí a menší kavárnou. V rámci venkovních úprav v okolí kostela se počítá s posezením pro návštěvníky, které přinese větší komfort nejen čtenářům, ale všem, kteří do nového kulturně-vzdělávacího a komunitního centra zavítají.

Podrobná koncepce provozu Červeného kostela je ukotvena v *Koncepci využití Červeného kostela*, která byla schválena Radou Olomouckého kraje v roce 2021. Podle této koncepce vzniklo v roce 2022 nové oddělení Vzdělávání, věda a marketing (VVM), jehož hlavní náplní bude organizačně-provozní, programové a personální zajištění fungování nového kulturně-vzdělávacího centra VKOL (vzdělávací a výstavní projekty, autorská čtení, konference, semináře, školení, divadlo, komorní koncerty, apod.). V prvních měsících roku 2023 bude oddělení rozšířeno o nové odborné pracovníky, kteří budou zajišťovat základní chod nového multifunkčního kulturně-vzdělávacího centra VKOL (zajištění provozu recepce, dramaturgie programu, technické zajištění provozu, edukace, výstavní činnost apod.). Rozvinuta bude spolupráce s aktéry kulturní scény v oblasti kulturně-vzdělávací a výstavní činnosti Červeného kostela. Připravena bude ucelená nabídka vzdělávacích programů pro školy a další cílové skupiny. Finalizována bude dramaturgie programu slavnostního otevření zrekonstruovaného objektu, v rámci kterého se počítá s vícedenním multižánrovým festivalem. V průběhu roku bude doladěn dramaturgický plán na rok 2023 a zároveň bude připravována dramaturgie roku 2024 a 2025.

Vědecká knihovna v Olomouci získá novým přednáškovým sálem spolu s výstavním prostorem na chórech reprezentativní místo pro pořádání kulturních a vzdělávacích akcí pro veřejnost. Záměr přestavby budovy kostela v kulturní komunitní centrum je v souladu s národními i regionálními strategickými dokumenty (*Národním investičním plánem 2020–2050, Konceptí rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 s výhledem do roku 2030, Státní kulturní politikou na léta 2015–2020 s výhledem do roku 2025 a Konceptí rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje*). V souladu je také s novou městskou a krajskou koncepcí kultury (*Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029, Strategie rozvoje kultury a kreativních průmyslů města Olomouce na období 2022–2027*).

Listopad 2022

Zpracovali ředitelka, náměstci ředitelky a vedoucí oddělení VKOL

Příloha 1

Přehled předpokládaných akcí v Červeném kostele duben–prosinec 2023

duben
Slavnostní otevření Červeného kostela
Vernisáž výstavy Jindřicha Štreita (výstava na téma knihovny)
Autorské čtení/autogramiáda
Bücherwurm
Film pro školní třídy – Pohádky bratří Grimmů
Film pro školní třídy – migrace
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Čtenářské dílny
Informační lekce
Seminář pro knihovníky
Seminář pro knihovníky
U site – specific inscenací (blok 6 inscenací)
Ceny Olomouckého kraje
Zasedání Valné hromady Euroregionu Praděd
květen
Zapojení do festivalu Jeden svět
Noc literatury
CoderDojoCon
Férová snídane
Noc kostelů
Cestovatelská přednáška
Přednáška na téma výstavy
Přednáška/seminář mediální/informační/enviromentální gramotnost
Přednáška k výročí
Přednáška – mediální/finanční gramotnost
Klub pro seniory
Vernisáž k aktuální výstavě
Knižní klub
Klub německého filmu – Echo Filmfestu
Seminář pro učitele – Příprava na Goethe Zertifikat B2
Film pro školní třídy – sport
Film pro školní třídy – LGBT

Exkurze
Exkurze
Exkurze
Čtenářské dílny
Informační lekce
Seminář pro knihovníky
Seminář pro knihovníky
Porada ředitelů příspěvkových organizací
Koncert MFO
Koncert MDO
Koncert MDO
červen
Cestovatelská přednáška
Přednáška/beseda/panelová diskuze na aktuální společenské téma
Autorské čtení / autogramiáda
Přednáška na téma výstavy
Přednáška - vědecko-populární téma
Přednáška/seminář mediální/informační/enviromentální gramotnost
Přednáška k výročí (červenec 175 let od zrušení jezuitského řádu)
Promítání dokumentárního filmu
Přednáška/kurz - trénování paměti
Klub pro seniory
Vernisáž k aktuální výstavě
Knižní klub
Divadlo - školní představení
Hudební představení - školní vystoupení
Klub německého filmu - svobodná Evropa
Seminář pro učitele - nové učebnice němčiny
Film pro školní třídy - ekologie
Film pro školní třídy - vzdělanost, Erasmus
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Čtenářské dílny
Informační lekce
Seminář pro knihovníky
Seminář pro knihovníky

Koncert MDO
Koncert MDO
červenec
Výstava
Vernisáž letní výstavy
srpen
Výstava
září
Dny evropského dědictví
Konference Knihovny současnosti
Slavnostní vyhodnocení ankety Nejlepší venkovský knihovník Ol. kraje
Speak-Dating (při nepříznivém počasí)
Cestovatelská přednáška
Přednáška/beseda/panelová diskuze na aktuální společenské téma
Autorské čtení / autogramiáda
Přednáška na téma výstavy
Přednáška – vědecko-populární téma
Přednáška/seminář mediální/informační/enviromentální gramotnost
Přednáška k výročí (srpen 250 let od smrti Václava Rendra, iniciátor obou sloupů)
Promítání dokumentárního filmu
Přednáška – mediální/finanční gramotnost
Klub pro seniory
Vernisáž k aktuální výstavě
Knižní klub
Klub německého filmu
Seminář pro učitele
Film pro školní třídy
Film pro školní třídy
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Čtenářské dílny
Informační lekce
Seminář pro knihovníky

Seminář pro knihovníky
Vyhlášení Cen Ol. kraje za přínos v oblasti cestovního ruchu
Koncert MFO
Koncert MDO
Koncert MDO
říjen
Přednáška – studentů/doktorandů různých oborů UPOL
Přednáška/beseda – historie
Festival Olmützer Kulturtage (až 15 akcí včetně akcí pro školy)
Prezentace tvorby atelieru-r
Akce v rámci Týdne knihoven (3 akce)
Cestovatelská přednáška
Přednáška – vědecko-populární téma
Klub pro seniory
Knižní klub
Seminář pro učitele
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Čtenářské dílny
Informační lekce
Seminář pro knihovníky
Seminář pro knihovníky
Koncert MDO
Koncert MDO
Porada pro pracovníky obecních úřadů
Vyhlášení Cen Ol. kraje za přínos v oblasti životního prostředí
listopad
Přednáška k výstavě z fondu VKOL – Opatovický misál
Vernisáž k aktuální výstavě
Akce v rámci Týdne vědy a techniky (2 akce)
Bibliotheca Antiqua (konference VKOL)
LiStOvÁní – scénické čtení
Prezentace SŠ Ol. kraje
Den pro dětskou knihu

Cestovatelská přednáška
Přednáška k výročí
Přednáška/beseda/panelová diskuze na aktuální společenské téma
Přednáška/seminář mediální/informační/enviromentální gramotnost
Promítání dokumentárního filmu
Přednáška – mediální/finanční gramotnost
Klub pro seniory
Knižní klub
Klub německého filmu
Seminář pro učitele
Film pro školní třídy
Film pro školní třídy
Exkurze
Exkurze
Exkurze
Čtenářské dílny
Informační lekce
Seminář pro knihovníky
Seminář pro knihovníky
Koncert MFO
Koncert MDO
Koncert MDO
prosinec
Setkání seniorů VKOL
Vánoční Kinderklub v knihovně
Divadlo – školní představení
Vánoční koncert (místní pěvecký sbor/hromadné zpívání koled atd.)
Cestovatelská přednáška
Přednáška k výročí (175 let od uvedení císaře Františka Josefa I. na trůn)
Klub pro seniory
Knižní klub
Divadelní představení – vánoční pohádka (menší divadelní soubor)
Klub německého filmu
Film pro školní třídy
Film pro školní třídy
Koncert MDO
Koncert MDO